

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3802/2018
05.07.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца Јавног предузећа „Градско стамбено“ из Београда, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Радоје Алексић адвокат из ..., ради утврђења и чинидбе, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 876/2017 од 22.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.07.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 876/2017 од 22.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 14060/14 до 07.10.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор пресуђене ствари. Ставом другим изреке, утврђено је да је туженом АА из ... престало право закупа на службеном-настојничком стану број ... у улици ... у ..., и да уговор о закупу настојничког стана бр. Ф/24-1 од 22.01.1973. године не производи правно дејство. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени АА да се са свим лицима и стварима исели из настојничког стана број ... у улици ... број ... у ... и исти преда ослобођен од свих лица и ствари тужиоцу ЈП „Градско стамбено“ из Београда на слободно коришћење и располагање у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 194.992,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 876/2017 од 22.02.2018. године одбијена је жалба туженог као неоснована и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије о правоснажно пресуђеној ствари, које је тужени истицао и у жалби, неосновано се указује на постојање битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 10. става 2. тог члана. Између спора окончаног правоснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 4757/10 од 29.04.2011. године и овог спора нема идентитета странака. Означеном правоснажном пресудом одбијен је захтев тужиоца за иселјење тужене ББ (супруге туженог) из спорног стана, због недостатка пасивне легитимације образложене акцесорном природног права коришћења стана које је изведено из права уговорног корисника стана, овде туженог који у том спору није био странка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правни следбеник Градског стамбеног предузећа из Београда, основаног решењем Скупштине Града Београда бр. 05-1617/1 од 05.10.1965. године ради привредног пословања - газдовања стамбеним зградама у друштвеној својини. Наведено предузеће је, уговором о купопродаји од 07.04.1967. године, од продавца Дирекције за изградњу и реконструкцију града купило део пословне зграде у улици ... број ... у Уговором од 19.12.1972. године који је то предузеће закључило са још три предузећа, констатовано је да су уговарачи, као сувласници пословне зграде на означеној адреси, просторије у приземљу зграде заједничком сарадњом оспособили за стан домара и сагласили се да се тај стан додели, као службени стан, на коришћење домару док му траје радни однос. Истим уговором овлашћено је Градско стамбено предузеће из Београда да са домаром закључи уговор о коришћењу службеног стана. Такав уговор правни претходник тужиоца је закључио 22.01.1973. године са туженим, за стан број ... површине 44 м² у приземљу зграде, који ће тужени користити са супругом и сином као члановима породичног домаћинства. Тужени се уговором обавезао да ће, по његовом престанку, стан предати свом сауговарачу као и да ће се, по престанку дужности домара, са свим лицима и стварима иселити из настојничког (домарског) стана. Тужени је у својству носиоца станарског права закључио 03.07.1991. године уговор о коришћењу стана број ... површине 65,90 м² у улици ... број ... у ..., који му је додељен као раднику Предузећа ВВ за све чланове породице - супругу, сина и ћерку, на којем је стекао право сусвојине по основу уговора о стицању сусвојине од 12.02.1990. године. Преостали део стана у друштвеној својини откупила је супруга туженог, уговором о откупу од 20.01.1993. године, закљученим са ноциосем права располагања и даваоцем стана на коришћење. Тужени не обавља послове домара зграде у улици... број ... у

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору одлучили правилном применом материјалног права.

Туженом је спорни стан дат на коришћење као домару зграде. На стану намењеном за домара (настојника), сходно члану 41. тада важећег Закона о стамбеним односима („Службени лист СФРЈ“ број 11/66), није се могло стећи станарско право. Наведеном одредбом било је изричито прописано да се на лица која користе стан за настојника зграде не примењују одредбе члана 18. став 2. и 3. (о брачним друговима као суносиоцима станарског права), члана 19. (одређивању носиоца станарског права након развода брака) и члана 20. став 2. (о праву чланова породичног домаћинства на коришћење стана након смрти носиоца станарског права или кад он из других разлога трајно престане да користи стан) тог закона, као и да је настојник кад му престане настојничка дужан да се исели из тог стана са лицима која заједно са њим станују.

Статус настојничких (службених) станова на којима се не може стицати станарско право није измењен ни чланом 7. Закона о стамбеним односима („Службени гласник СРС“ број 9/85 ...11/88), док је Законом о стамбеним односима („Службени гласник СРС“, број 19/90 ... 55/90 и „Службени гласник Републике Србије“ број 3/90 ... 13/90) предвиђено да се станови за службене потребе користе по основу уговора о закупу који се закључује у складу са законом којим се уређују облигациони односи, тим законом и самоуправним општим актом, односно прописом даваоца стана на коришћење (члан 11). Према члану 5. став 1. сада важећег Закона о становању („Службени гласник Републике Србије“, бр. 50/92 са каснијим изменама и допунама), станови се користе по основу права својине и по основу закупа.

Тужени нема ни један правни основ за коришћење предметног стана. Он није његов власник, нити купац, јер нема закључен уговор о закупу у смислу члана 11. раније важећег Закона о стамбеним односима, односно члановима 7-11 сада важећег Закона о становању. С`обзиром да на спорном стану, као службеном - настојничком, није стекао станарско право тужени не може наставити са његовим коришћењем као купац стана у друштвеној својини, у складу са чланом 30. у вези чланова 31-39 Закона о становању. Право да користи стан тужени је стекао по основу обављања домарске службе, коју више не обавља, па је зато дужан да се исели из стана са лицима која заједно са њим станују.

Неосновани су ревизијски наводи о недостатку активне легитимације тужиоца. Тужилац је правни следбеник ранијег Градског стамбеног предузећа из Београда које је, уговором о купопродаји од 07.04.1967. године, купило део пословне зграде у улици ... број ... у ... (све просторије на првом, другом, трећем и четвртном спрату зграде), и са другим сувласницима зграде је просторије у приземљу оспособило за домарски стан. Међусобне односе у вези коришћења домарског стана сувласници зграде регулисали су посебним уговором од 19.12.1972. године, на основу којег је правни претходник тужиоца закључио са туженим уговор о коришћењу службеног стана. Нису основани ни наводи ревизије о праву својине туженог које ревидент заснива на одредби члана 23. Закона о основама својинскоправних односа. Наведена законска одредба уређује стицање права својине када се ствари које припадају различитим власницима

споје, односно смешају на такав начин да се више не могу раздвојити без знатне штете или непримерених трошкова. Ова одредба се примењује на покретне ствари, па зато њена примена у овом случају није могућа јер је стан непокретна ствар, а тужени није доказао да је по било ком основу стекао право својине, нити да има неки други правни основ за коришћење стана осим уговора о коришћењу службеног - настојничког стана, по којем је право коришћења условљено обављањем домарске дужности.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић